კვირა. 18 მარტი 1928 წ. № 144 წელიწადი მეხუთე ფასი 15 კაპ.

ტარტაროზი

F-925

ამხ. ფილიპე: გადი-გამოდი ტრაქტორო,
მოხან ყამირი ველია,—
რომ სარჩო-საბადებელი
მოვიდეს ულეველია.

ამხ. საშა გეგეჭკორი: ამ თესვის კამპანიაში,
ყველა ჩავაბათ განაო,
ნომ უფრო ბარაქიანი
ჩვენ მოგვივიდეს ყანაო

მაუდის ქვეშ

ეროვნული ბიბლიოთეკა

— ო-ო-ო, ჰა-ჰა-ჰა...— დაამთქნარა საქმეთა მმართველმა და ზარი დარეკა.

შიკრიკი უცებ აღიმართა მაგიდის წინ, როგორც ალაჯის ჩოგანი.

— რაზე მეძახდით ამხანაგო?

— როგორ თუ რაზე გეძახდი?—შეიკრა შუბლი საქმეთა მმართველმა. რას გავს ეს მაგიდა?

— რას უნდა გავდეს? მაგიდას გავს...

— არა, ეს მაუდი რატომ არის ჩაწეულ- ამოწეული?

— რა ვიცი, ალბათ თქვენი ქაღალდები იქნება.

საქმეთა მმართველმა მაუდის საფარი გადაასწია და შევიდან ქაღალდები ამოალაგა. ეს იყო: მოწერილობა, დადგენილება, მიმართვა, დანართი, ბრძანება განკარგულება, ოქმი და სხვა ამისთანები. ამ ქაღალდებს, დროის უქონლობის გამო საქმეთა მმართველი თვეობით აგროვებდა მაუდის ქვეშ, რადგან მათ შესასრულებლად არ ეცალა.

საქმეთა მმართველმა ქაღალდები დარაჯს გადასცა. დარაჯმა წაიღო და შიკრიკს მიუტანა. შიკრიკმა დამლაგებელს შეაჩეჩა ხელში. დამლაგებლები კი, ხომ იცით რა ხალხია, ყველაფერს სანაგვე ყუთში ყრიან ხოლმე.

საქმეთა მმართველი არ იყო მაინცა და მაინც ჩინოვნიკი. იგი ქაღალდებს არ მისდევდა, ვოლოკიტას ერიდებოდა.

ერთ დღეს მან მიიღო ფრიად სასწრაფო ხასიათის დირექტივა, რომელიც ერთი თვის განმავლობაში უნდა გაეტარებინათ ცხოვრებაში რომელიღაც ორგანიზაციებს.

დიახ, მახსოვს, ეს იყო დირექტივა საშემოდგომო თესვის კომპანიის ჩატარების შესახებ, გამოგზავნილი მთავრობის მიერ.

— რა რდოს შემოდგომის თესვაა, ჯერ ზაფხული არ გათავებულა,— გაჯავრებით ჩაილაპარაკა საქმეთა მმართველმა, რომელიც მემანქანე ქალზე იყო გულმოსული.

დირექტივა მაუდის ქვეშ ამოსდო. ასე იცოდა ყოველთვის, როცა ცუდ ხასიათზე იყო.

რა ექნა დირექტივას? მას მაშინ აქვს გავლენა, როცა მზეზე გამოდის, თორემ საქმეთა მმართველის ტირანობით მაუდის ქვეშ ამოფარებულს ბევრი არაფერი შეუძლია.

— იმ სიშორიდან აქამდე მშვიდობით მოვაღწიე და ნუ თუ ამ მაუდის ქვეშ უნდა დამმჟაონ ამ ოხერმა?—ფიქრობდა დირექტივა.

საქმეთა მმართველმა ქუდი დაიხურა და წავიდა.

ერთი კვირის შემდეგ ხსენებულმა დაწესებულებამ კიდევ მიიღო ქაღალდი. საქმეთა მმართველი მაშინ ვიღაცას ელაპარაკებოდა ტელეფონით და ქაღალდი არც წაუკითხავს ისე ამოსდო მაუდის ქვეშ.

— ეე! ეს რა ფინაჩი ვინმე ყოფილა, —წამოიძახა დადგენილებამ.—მე აქ განა იმიტომ მოვედი, რომ მაუდის ქვეშ ამომდონ?

დირექტივა, რომელიც აქამდე მარტო განისვენებდა მაუდის ქვეშ, გამოფხიზლდა.

— შენ ეი, რომელი ხარ მანდ, რას ბუტბუტებ?—იკითხა მან.

— ეს მე ვარ, —დადგენილება,—უპასუხა დადგენილებამ. შენ ვინღა ხარ?

— მე ჩემო ძმაო, დირექტივა გახლავარ.

— როგორ კაცო, შენ ამდენი ხანია გამოგგზავნეს და ისე მაიგვრად, რომ საქმე შეგესრულებია, აქ გაშოტილხარ? განა ასე ჩატარდება თესვის კამპანია?

— ვნახოთ შენ როგორ წაიყვან მშენებლობის საქმეს, —ირონიით უპასუხა დირექტივამ და განაგრძო: —საშინელი ბიუროკრატი ყოფილა ეს საქმეთა მმართველი, სრულებით არ აქცევს ყურადღებას ქაღალდებს.

— შენ საიდან მოდიხარ?

— მოსკოვიდან, შენ?

— მქვე, თბილისიდან, ის კი არა და ამავე შენობიდან.

— არ გასულა ერთი თვე, რომ საქმეთა მმართველმა კიდევ მიიღო რაღაც გადაუდებელი ქაღალდი.

— დღეს სახელის დღეობაში მივდივარ, ქაღალდებისათვის არ მცალია, ჩაილაპარაკა მან და ქაღალდს მაუდის ქვეშ უკრა თავი. ეს იყო არა უბრალო ქაღალდი, არამედ ცირკულიარი, რომელიღაც კამპანიის მოსამზადებელ მუშაობის ჩატარების შესახებ.

მაუდის ქვეშ მოქცეული ცირკულიარი გაშეშდა. პირველად მან ვერაფერი გაარჩია სიბნელეში. შემდეგ კი თანდათან შეეჩვია მაუდის ქვეშა ატმოსფერას.

— ვერაფერი სახარბიელო აპარტამენტია შენ ნუ მომიკვდები,— უკმაყოფილოდ ჩაილაპარაკა ცირკულიარმა და გრძელი წინადადებები გაისწორა,— რა ეშმაკი მომაცდევინებს ამ დახუთულ ჰაერში?

დირექტივამ პუნქტები სცქვიტა.

— რომელი ხარ მანდ ყმაწვილო?

— მე ვარ ცირკულიარი. შენი თავიც გამაცან!

— ეს მე დირექტივა ვარ, არ გახსოვს, ერთად ვიყავით...

— ოჰ! როგორ არა შე კაცო, ეს ვინღაა, მანდ რომ სძინავს.

— ეს დადგენილებაა. ადე კაცო, ამხანაგი გვესტუმრა.

დადგენილებამ პარაგრაფები მოიფშვნიტა და ცირკულიარს გადახედა.

— ვინ არის ეს ახალგაზრდა?—იკითხა მან.

— ეს ჩვენი საერთო ნაცნობი ცირკულიარია, არ გახსოვს?

— ვაი შენ ჩემო თავო, წამოიძახა დადგენილებამ და მუხლებზე დაიკრა ხელი—მახსოვს, როგორ არ მახსოვს, კარგა ხანს ვისეირნეთ ერთად მე და მაგან...— მასალები არ წამოგყოლია თუ როგორ მარტო მოხველი?

— როგორ არა, მასალებიც გამომატანეს, მაგრამ საქმის მწარმოებელს დაეკარგა. ხომ იცი მაგათი ამბავი.

რამოდენიმე ხნის შემდეგ საქმეთა მმართველმა ერთი დიდი გეგმა მიიღო.

— გეგმის დრო არ მაქვს ახლა, რა დროს გეგმებია,— ჩაილაპარაკა მან და დანართის წერა განაგრძო. გეგმა კი იმავე მაუდის ქვეშ მოათავსა.

— რა სივიწროვეა, —საყვედურით წარმოსთქვა გეგმამ და სული შეეხუთა.— აქ რა მუაშობის გაშლა შეიძლება?

ცირკულიარს სიცილი წასკდა, დირექტივაც ახითხითდა. დადგენილებამ მწარედ გაიღიმა.

— რომელ მუშაობაზე ლაპარაკობ ყმაწვილო? შეეკითხა იგი გეგმას და თავი გააცნო. მეგობრებიც წარუდგინა.

სანამ ესენი მეგობრულ მასლაათში იყვენ გართული, საქმეთა მმართველმა კიდევ მიიღო ერთი ქაღალდი. ეს იყო ბრძანება ერთ-ერთ საქმის დაკვრითი წესით შესრულების შესახებ.

— ბრძანების დრო წავიდა,—სთქვა საქმეთა მმართველმა და ქაღალდს მაუდის ქვეშ ჩააყოფინა თავი.

დამხვედრები უცებ გაჩუმდენ.

— მაშ თქვენც ასე გაგიბედეს ამხანაგო ბრძანებავ?— მოკრძალებით შეეკითხა დირექტივა და ისევ გაკმინდა ხმა, როცა ბრძანების შეკრული შუბლი დაინახა.

— მეც გამიბედეს, მაგრამ თუ აქედან ამოვედი, მე ვიცი რასაც უზამ მაგ ბიუროკრატს, —გაჯავრებით სთქვა ბრძანებამ.

მეორე დღეს მაუდის ქვეშა ბინის კარები უცებ შეირხა და ტუსაღებთან აჩქარებული დეპეშა ჩავარდა.

— ბიჭოს, ესრა მიყვეს, —ბუზღუნებდა დეპეშა,—გამგესთან ვიყავ გაგზავნილი და აქ ჩამომაგდეს...

— მეც მაგ დღეში არ ჩამაგდო მაგ ბიუროკრატემა!— შემოილაპარაკა მოწოდებამ და კარები შეაღო.—ფართო მასებისათვის ვიყავი გაჩენილი და ახლა აქ მიკრეს თავი.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

სახიფათო ჩატვრა

საალრიცხვო მაგიდის უფროსი: როდის იქნება, ესუმუშევრობა მოისპოს, რომ მოვისვენო, გავწყდი წელში ამდენი მუშაობით.
უმუშევრები: მაშინ ხომ შრომის ბირჟაც მოისპობა, შენც ჩვენსდღეში ჩავარდები!

ეს ერთი თვეა მადგინეს, მადგინეს და ძლივს შემადგინეს. თურმე რისთვის?..

იმ ღამეს არცერთს არ ეძინა. მხოლოდ ცირკულიარის ხვრინვა ისმოდა, ისიც დროგამოშვებით.

მეორე დღეს, იქნებოდა შუადღის 1 საათი, როცა სამსახურში ახლად მოსულმა საქმეთა მმართველმა მიიღო საინფორმაციო ხასიათის წერილი, ერთ-ერთ დიდ ოქმთან ერთად.

— რა დროს ოქმები და წერილებია ამ უთენიას,— უკმაყოფილოდ ჩაიბუტბუტა მმართველმა და მაშინალურად წაიღო ხელი მაუდისაკენ.

ნაშუადღევის 3 საათზე მმართველმა რამოდენიმე შეკ... ... მიიღო. შეკითხვები, ცხადია, კითხულობდენ, თუ რა იქნა დირექტივა, ან ბრძანება, ან ცირკულიარი, ან სხვა საქმეები.

— სამსახური თავდება, რა დროს წერილებია,—სთქვა საქმეთა მმართველმა და ყველას მაუდის ქვეშ უკრა თავი.

ერი ჰაა!—წამოიძახა საინფორმაციო ხასიათის წერილმა,—მე ვატყობ, აქ ჩქარა საბინაო კრიზისი შეიქნება. ამოდენა ხალხი სად დავეტევით?

— სიჩუმე ამხანაგებო,— წარმოსთქვა დირექტივამ.

— და წესიერება,— დაუმატა მოწოდებამ.

— ხალხნო, სად ხართ ამდენი ხანი,— თითქმის ერთხმად იკითხეს შეკითხვებმა.— იქ ჩვენებს თქვენი იმედი აქვთ და თქვენ აქ გძინავთ?

— უთაობა, ჩემო კარგებო, უთაობა,—უპასუხა გეგმამ და ოქმს მიუბრუნდა: —ჰაღრაკი ხომ არ წამოგიღია, რაციონალურად მაინც გამოვიყენოთ ეს დრო.

- რა გეჭადრაკება შე კაცო,—უსაყვედურა დეპეშამ და ცირკულიარს შესჩივლა: —სად უნდა ვიყო და სად ვარ, ჩემი ტრაგედია წარმოგიდგენიათ?

— სიჩუმე ამხანაგებო,— გააჩუმა ისინი დირექტივამ, —ხომ ხედავთ ბრძანებას ეძინება.

— მეც წავიძინებ ცოტას,—სთქვა ოქმმა და წამოწვა.

— მაგის საწინააღმდეგო მეც არაფერი მაქვს, დაეთანხმა გეგმა დ იქვე გაგორდა.

— თუ მასეა, მეც თვალს მოვატყუებ,—ჩაილაპარაკა დეპეშამ ად ხვრინვა ამოუშვა.

— მოდი ერთი მეც დავიძინო,— ჩაიდუდუნა ცირკულიარმა.

— მე ვიღას მეცამეტე გოჭი ვარ?—იკითხა დირექტივამ და მიწვა.

— არც მე მოვიკლავ თავს უძილობით,— უპასუხა ახლად გამოლვიძებულმა დადგენილებამ და ისევ დახუჭა პარაგრაფები.

— ვერც მე გამოვიჩენ მეტიჩრობას,— სთქვა საინფორმაციო ხასიათის წერილმა და ოქმში ჩაჰყო ცხვირი.

რამოდენიმე ხნის შემდეგ მაუდის ქვეშ მყოფმა საზოგადოებამ ისეთი ხვრინვა ამოუშვა, რომ მკვდარს გაელვიძებოდა. მოწოდება ბოხგავდა, ბრძანება ბოხი ხმით ხვრინავდა. დირექტივა ბარიტონით ეხმაურებოდა, ცირკულიარი ცხვირით უსტვენდა, დეპეშა კოლორატურული სოპრანოთი კიკინებდა, საინფორმაციო ხასიათის წერილი ოქმს ჩაჰკვროდა და ორივე ფშვინავდენ.

გაკვირვებული შეკითხვები პირველ ხანებში თვალს არ უჯეროდენ, მაგრამ ბოლოს ისინიც სძლია ძილმა...

არავინ უწყის (საქმეთა მმართველს გარდა), თუ სანამ გაგრძელდებოდა ზემოხსენებულ საზოგადოების ცხვირთა სიმფონია, მაგრამ უცებ... გაისმა მედგარი ხმა:

— აბა, ვნახოთ თქვენი ნამუშევარი!

ეს გახლდათ მუშათა და გლეხთა ინსპექცია, რომელიც მოულოდნელად დაეცა თავს დაწესებულებას.

საქმეთა მმართველმა აკანკალებული ხმით მოახსენა, რომ ყველაფერი რიგზეა.

ამ დროს მაუდის ქვეშ ცხვირის დაცემინების ხმა გაისმა.

— აქ რა ამბავია?

მაუდის საფარი გადაიხადა და...

— ააა! ოოო! მოსულა! გაუმარჯოს! ძლივს... ყვიროდენ ალტაცებული პატიმრები.

— აბა, თავთავის გზით, ნაბიჯით წა!—გაისმა ინსპექციის განკარგულება.

მართლაც, ყველა თავის საქმეზე გაეშურა. საქმეთა მმართველიც... შრომის ბირჟისკენ გაემართა...

ალლარ-ალლარხან.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

დადგენილება

თესვის კამპანიის ჩატარების შესახებ

საგაზაფხულო თესვის კამპანიის თავის დროზე და წარმატებით ჩასატარებლად „ტარტაროზმა“ შეადგინა განსაკუთრებული რესპუბლიკანური კომისია, რომელმაც საჭიროდ სცნო ასეთივე კომისიების გამოყოფა ავტონომიურ რესპუბლიკებსა და მაზრებში. სამაზრო კომისიების ხელმძღვანელობით დაარსდება სარაიონო კომისიები, სარაიონოები გამოჰყოფენ სათემო კომისიებს, სათემოები—სასოფლოებს, სასოფლოები—საუბნოებს, საუბნოები—საკუთხოებს, საკუთხოები—საოჯახოებს და ასე შემდეგ.

მთელ ამ კომისიების ქსელს ევალება სასტიკად ადევნონ თვალყური თესვის კამპანიის წარმატებით ჩატარებას.

თესვის კამპანიისათვის რესპუბლიკანურმა სატარტაროზო კომისიამ შეადგინა დადგენილების პროექტი, რომელიც უკვე დაამტკიცა უმაღლეს სატარტაროზო საბჭოს და ალმასკომის გაერთიანებულმა პლენუმმა.

დადგენილება შეიცავს შემდეგს:

მუხლი 1. დადგენილების ქვემორე განსავითარებლად, პურეულის და ტეხნიკურ კულტურების სივრცის გასაფართოებლად

სასტიკად აკრძალულია თესვა.

საქართველოს რესპუბლიკაში და ავტონომიურ ერთეულებში მდებარე სახნავ-სათესი მიწების გარდა, სადაც აუცილებლად უნდა დაითესოს: **პური, სიმინდი, ხორბალი; ქერი, ბამბა, თამბაქო, ჩაი; და სხვა მცენარეები**“.

მუხლი 2. დატუსაღებულ იქნეს ის გლეხი, ან სხვა მოქალაქე, რომელიც **დაიწყებს თესვას, დროისა და ენერგიისა რადგან თესვის კამპანია მოითხოვს მთელი მოსახლეობის ენერგიის დაჭიმვას.**

მუხლი 3. გლეხთა მასებმა კარგად უნდა შეიგნოს, **რომ არ შეიძლება თესვა** გაფუჭებულ და წამხდარ თესლით, რადგანაც ცუდი თესლი დასცემს მოსახლეობას. **დათესვა შეიძლება მხოლოდ გაწმენდილი და საღ თესლით.**

მუხლი 4. ყოველ გლეხს ევალება უკუაგდოს მამა-პაპაური გუთანი, რადგანაც საგაზაფხულო **თესვა უნდა მოხდეს სასოფლო - სამეურნეო გაუმჯობესებულ იარაღ-მანქანების საშუალებით.** ამისათვის გლეხობამ უნდა გამოიყენოს სოფლად არსებული მანქანა-იარაღები და აგრეთვე შეიძინოს ახალი იარაღები.

შენიშ. იმ ადგილებში, სადაც არ არის ახალი იარაღები დასაშვებია მამა-პაპური გუთნით, **ბარით, თოხით** და სხვა ხელსაწყოებით.

მუხ. 5. თესვის კამპანიის ინტერესების დაცვის მიზნით, **აბსოლიუტურად აკრძალულია მიწის მოხვნა ზერელეთ. მიწა უნდა დაიხნას ღრმად,** ისე, რომ თესლმა მაგრად გაიდგას ძირი და მოგვცეს კარგი ნაყოფი.

მუხ. 6. თესვის კამპანია რაციონალურად ჩატარდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, **თუ გლეხობა თავს დაანებებს ხორბლის თესვას.** ისეთ რაიონებში, სადაც მართალია, პური; ან სიმინდი არ ხეირობს; მაგრამ კარგად იხარებს ბამბა, თამბაქო, ჩაი, კანაფი და სხვა ტეხნიკური ძვირფასი მცენარეები. **ხორბალი შეიძლება დაითესოს ისეთ ადგილებში, სადაც იგი კარგ ან გვარიან მოსავალს მაინც იძლევა.**

მუხ. 7. რომ ტყუილ-უბრალოდ შრომა და ენერგია არ დაიკარგოს, ამიტომ სატარტაროზო საბჭო ადგენს: **აკრძალულ იქნას ხელოვნური განოყიერება, ანუ გასუქება** ისეთ მიწების, სადაც არაფერი იქნება დათესილი, ან სადაც მიწის გასუქება არ გამოიღებს შედეგს. **მიწა უნდა განოყიერდეს: ნეხვით, მინერალური სასუქით, მორწყვით და სხვა მოსახერხებელ საშუალებით.**

მუხ. 8. საგაზაფხულო თესვის კამპანიაში მონაწილეობის მიღება და თესვა **ეკრძალება ყველას, გარდა გლეხებისა, მათი შვილებისა; მოჯამაგირეებისა, გლეხი ქალებისა. კოლექტივებისა, არტელებისა; კომუნებისა, სახალხო მამულებისა და სოფლის ყველა ცოცხალი ძალებისა და ორგანიზაციების.** თესვის კამპანიას მთელი ძალღონით უნდა დაეხმარონ ქალებიც.

მუხ. 9. თესვის კამპანიაში აგრონომიულ ღონისძიებათა გასაძლიერებლათ, **აგრონომებს ევალება დატოვონ ბინები და გადაიკარგონ** სოფლებში, საყანეებში; ხნულებში; ბაღებში და სხვა ისეთი ადგილებში, სადაც ისინი არიან გლეხებისთვის საჭირო და აუცილებელი.

მუხ. 10. მიწადმოქმედების სახალხო კომისარიატს, სოფლის კავშირს, სასოფლო-სამეურნეო ბანკს, ადგილობრივ ალმასკომებს; კოლექტიურ მეურნეობათა ცენტრს; სახალხო მამულთა ტრესტს და სხვა დაინტერესებულ ორგანიზაციებს ევალება **შეაჩერონ მუშაობა** და უმთავრესი **ყურადღება მიაქციონ თესვის კამპანიას და ყოველმხრივ შეუწყონ ხელი ამ კამპანიის წარმატებით ჩატარებას.** თესვის კამპანიაში მონაწილეობის მიღება, ზემოაღნიშნულ დაწესებულებებს გარდა შეუძლიათ ყველა იმ დაწესებულებებს, ვისაც ამ კამპანიისთვის რაიმე სარგებლობის მოტანა შეუძლია.

თესვის ჩამტარებელ სატარტაროზო კომისიის პ.-მგ.
მდივანი ტერსიტი.

საფუძვლიანი შიში

პირველი: რა უბედურებაა, ამდენი ჭკვიანი ხალხი რომ იხოცება?

მეორე: შენ ეგა თქვი და! ამ ბოლო დროს მეც ცუდათ ვგრძნობ თავს!

კინო-კარიერა

„დასადგმელად მიღებულ სცენარებს წლობით აცდევინებს სახკინმრეწვი“.
კინოს შესახებ კამართულ კამათიდან.

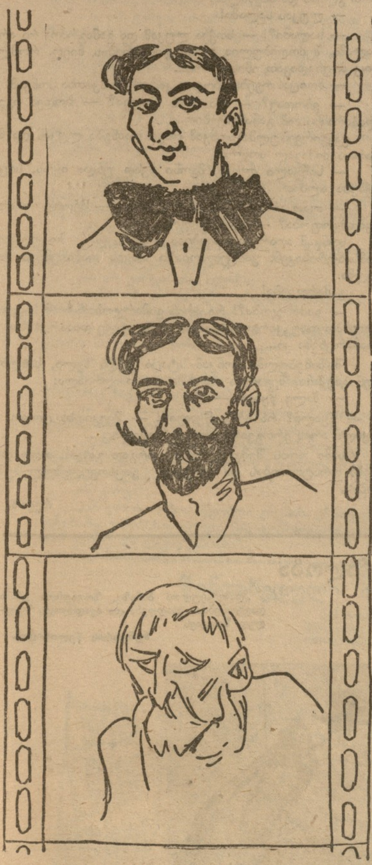

1. ჭაბუკი იყო როცა
გახდა არტისტი კინოს,
ხიბლავდა სიყმაწვილით
კინო-არტისტკა ნინოს....
2. ელირსა, მისცეს ერთხელ
მას როლი შესაფერი.—
მაგრამ მოსთხოვეს მკაცრად
მოეშვა ულვაშ-წვერი.
3. ბევრი უცადა დადგმას
და როს მისი ჯერიც დადგა,
უკვე მოხუცი იყო
და აღარ გამოადგა!..

ნაღრძობი ტვინი

სოფელ ნივრიანის გლეხები ამჩნევდნენ, რომ საკრედიტო ამხანაგობის თავმჯდომარეს სონკა კურდღელაშვილს ბოლო ხანებში რაღაც არაჩვეულებრივი ამბავი დაემართა; მუშაობას თავი დაანება და მთელი დღეობით ცენტრიდან მოსულ ჟურნალ - გაზეთებს იზეპირებდა.

— ორატორობა უნდა ისწავლოს—ეუბნებოდა ერთმანეთს თანამშრომლები და ჩუმათ იღიმებოდენ.

მის შემდეგ კი, რაც ქალაქიდან ჩამოსულმა აგრონომმა გლეხთა საერთო კრებაზე ვრცელი, სამსაათიანი მოხსენება გააკეთა ჩემბერლენზე, მის ოჯახურ მდგომარეობაზე, სპილოების ზნე-ჩვეულებაზე, ინდის ხურმის მოშენებაზე, მთვარის დაბნელებაზე და სხვა გადაუდებელ საკითხებზე, კურდღელაშვილში მოხდა უეცარი გარდატეხა, დასჩემდა ახირებული ჩვეულება. თუ რამეს გაიგონებდა, მაშინვე კითხვებით შეუდგებოდა მის მეცნიერულ შესწავლას საერთოდ ის კითხვითი ნიშანსაც კი დაემგზავსა.

ერთ მშვენიერ დღეს მასთან კანცელარიაში შემოვიდა გლეხი მიხა ხატიპარიაშვილი და შეევედრა:

— შენ გენაცვალოს ჩემი თავი, სონკა, წუხელ დასალუპავ მგლებს ჩემი ძროხა დაუგლეჯიათ და როგორმე სესხი უნდა მომიხერხო თორემ ოჯახი მთლათ დამელუპება“.

— ძროხა? — ნაღვლიანათ წამოიძახა სონკამ, — რა არის ძროხა? თუ ჩვენ მოვიგონებთ სამხვთო რჯულიდან მოსე წინასწარმეტყველის ხანას დავინახავთ, რომ მაშინაც კი ყოფილან ძროხები. აქედან ცხადია, რომ ეს მწერი ანუ ფრინველი საერთაშორისო მასშტაბით დიდ როლს თამაშობს პოლიტიკაში, მაშასადამე...

— ჰეი, სონკავ, თავი დაანებე ხუმრობას, ბავშები ამომიწყდება შიმშილით,

— ბავშები? — რა არის ბავშები? ბავშები არიან ჩვენი მემკვიდრეები, მათ უნდა გააგრძელონ ჩვენ მიერ დაწყებული უდიდესი საქმე პოლიტიკაში, ერთა ლიგის და მისი დიქტატურის გაიძვერობის წინააღმდეგ უნდა გაილაშქრონ და ხუთ წვეტიან ვარსკვლავით ხელში გაანათონ მთელი მსოფლიო ამოსულ მზესავით, რომელიც ყოველდღიურ ცხოვრებაში...

— შე ოჯახქორო, რამ აგიქავა ენა, საკრედიტო ამხანაგობის თავმჯდომარე ხარ და თუ შენ არ გამიწიე დახმარება — სხვა ვილას მივმართო?!

—დახმარება? — გააწყვეტინა სიტყვა სონკამ—გადახმარებას საერთოთ ჩვენ უწევთ ერთმანეთს, თუ ჩვენ მოვინდომებთ გადავხედოთ ისტორიას,დავინახავთ რომ ჩვენი წინაპრებიც ეხმარებოდნენ ერთმანეთს და მრავალი იყო მაგალით, როდესაც ასე თუ ისე სიმართლის გულისათვის და სხვა მიზეზების გამო...

სონკამ ერთი საათი ილაპარაკა. მოთმინებიდან გამოსულმა მიხამ გააქნია თავი და გავიდა კანცელარიიდან.

მალე სონკამაც გაათავა რეჩი, ჩაალაგა უჯრაში ქაღალდები და გამოვიდა კარში, სადაც მას შეხვდა ქვრივი პელო და შეეკითხა.

— სონკა, დღეს მესამეთ მოვდივარ და ვერ იქნა, ვერ მივიღე დაპირებული ოთხი ფუთი ფქვილი, რაშია საქმე?

— ფქვილი? — გამოცოცხლდა სონკა, — რა არის ფქვილი? თუ ჩვენ გადავავლებთ თვალს წასულ საუკუნოებს — დავინახავთ, რომ ფქვილს ჩვენი მამა - პაპები ხმარობდნენ პურის გამოსაცხობად. პურის გარდა ფქვილიდან კეთდება ნაზუქი, ხაჭაპური, ხინკალი და სხვა. საერთოდ, ეს საკვები ნივთიერებაა, ურომლისოდაც ვერ შესძლებს განვითარებას უდიდესი პროლეტარული მოძრაობა საერთაშორისო, მასშტაბით ე.ი. ინტესიურ და ექსპრესიულ ნიადაგზე ამოსული პურის მარცვალი. ან, როგორც ჩვენ უწოდებთ, ხორბალი, მიუხედავად ერთა ლიგის და მის მოქიშპეების კიჟინისა, მაინც წისქვილში იფქვება და სწორეთ ეს არის ჩვენი დღევანდელი....

— სონკა, ფქვილიდან რომ პურს აცხობენ მეც კარგათ ვიცი, საქმე იმაშია, რომ მე ოთხი ფუთი ფქვილი მჭირდება დროებით. ქირნახული რომ მოვა დაგიბრუნებ...

— ქირნახული? — ქირნახულის საკითხი ძველზე უძველესი საკითხია. ჯერ კიდევ მეფე დავითის დროს ქირნახულს დიდ ყურადღებას აქცევდენ და როდესაც ჩემბერლენმა...

— ი-ი-იჰ! — ღვინითა ხარ გაჟღენთილი და რა უნდა გელაპარაკო, — ხვალ მოვალ და ფქვილი დამახვედრე.

— ღვინო!?!—ღვინო პირველათ მოიყვანა ნოემ... კიდევ გააგრძელებდა სონკა რომ პელო არ გაბრუნებულიყო და არ მოშორებოდა.

იმ საღამოს სოფელში ხანძარი გაჩნდა. შუაღამისას სონკა გააღვიძეს და უთხრეს: — ბასილ ლურჯაშვილის ქოხს ცეცხლი გაუჩნდა და მოგვეშველეო.

— ცეცხლი?! — ცეცხლი მწვავე ნივთიერებაა, — სთქვა, სონკამ და ნელის ნაბიჯით გასწია ხანძრისაკენ.— როგორც ისტორია იტყობინება, ცეცხლი იესო ქრისტემდეც არსებობდა, ცეცხლზე ხარშავდნენ ლობიოს შეჭამადს, ხრაკავდენ კატლეტებს და უქმე დღეობით სწვავდენ მწვადებს ხახვით. ხახვი ბოსტანში მოდის და იხმარება როგორც საჭმელში, ისე ყურებზე დასაჭრელადაც.

— დაანებე ლაყბობას თავი, მოგვეშველე, წყალი მოგვაწოდე! — უთხრა ერთმა გლეხმა, როდესაც სონკა მიუახლოვდა ლურჯაშვილის ქოხს.

— წყალი არის სითხე, რომელსაც სვამენ როგორც კაცი, ისე ცხენი, ძროხა, კამეჩი და ყველა ცხოველი ლოთობს გარდა, რომლებიც ღვინოს და არაყს უფრო ეტანებიან. ზოგიერთ გამვის მოხსენებაშიც მოიპოვება წყალი, მაგრამ ეს წყალი ხანძარს ვერ ჩააქრობს...

—ხელიდან წაგვივიდა სონკა, ჭკუიდან შეიშალა საწყალი ახალგაზრდა ლაპარაკობდენ გლეხები და თავს აქნევდნენ.

ხანძარი რომ ჩააქრეს გლეხებმა ერთმანეთში ბაასი გააბეს. დიდხანს ლაპარაკობდენ და წარა-მარა ნაღვლიანათ სონკას უყურებდნენ.

— არაფერია ამხანაგებო, მე მაგას ხელდახელ მოვარჩენ, — სთქვა საბჭოს მდივანმა ქიტემ,—თქვენ მხოლოდ მხარი დამიჭირეთ და მაგას ხვალვე ჭკუაზე დავაყენებო, —და დაუწყო გლეხებს ჩუმად ლაპარაკი.

მეორე დღეს სონკა სახლიდან გამოსვლისას შეხვდა ერთ გლეხს და მიესალმა:

— ლუკას სალამი!

— სალამი?! — სთქვა ლუკამ და განაგრძო: რა არის სალამი შემოღებულია ჩვენი წინაპრების მიერ, რომლებიც მიუხედავათ იმისა, რომ...

— მოიცა! რეებსა ბოდავ კაცო! — ჰკითხა სონკამ.

— ვბოდავ? — რა არის ბოდვა? — ბოდვა იგივე ლაპარაკია. იმ განსხვავებით....

გაკვირვებულმა სონკამ თავი დაანება ლუკას და მიმართა მიმავალ სოლომს:

— საწყალი ლუკა, მგონი ავად უნდა იყოს, სიცხე ექნება ალბათ.

— ავათ არის? -- მიუგო სოლომ, — მეორე რა არის ავადმყოფობა? -- ავადმყოფობა არის...

სონკამ აღარ გაათავებინა სოლოს და მოკურცხლა სამსახურისაკენ. კანცელარიაში თავის თანამშრომელს მიესალმა.

გამარჯვება!

— გამარჯობა?! რა არის გამარჯობა? რომ საფუძვლიანათ დაუკვირდეთ, გამარჯვება იგივე დამარცხებაა და დამარცხება კი...

შეშინებულმა სონკამ სტაცა ქუდს ხელი, სახლისაკენ გაექანა, შევარდა ოთახში და დაიღრიალა:

— მალე წყალი!—

— წყალი? რა არის წყალი?! — შეეკითხა ცოლი, — წყალი არის ერთგვარი სითხე, რომელიც...

სამი დღის შემდეგ სონკა კარგად გახდა, თავი დაანება ორატორობას და შეუდგა გაცხოველებულ მუშაობას.

რევაზ.

ზეპირ მკურნალობა

„დაზღვეულთა ბინაზე, ზოგიერთი ექიმი დაგვიანებით ცხადდება და ავადმყოფს ზერელედ შინჯავს".

მუშკორის წერილიდან.

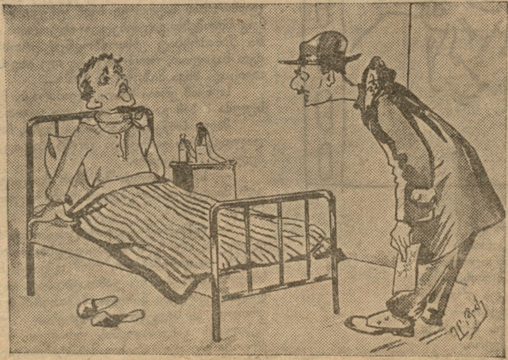

ექიმი: (შორიდან ენა გამოყავი, ისუნთქე, დაახველე. ჰო; ალბად გრიპი გაქვს, შეიძლება სახადიც იყოს, ან სურდო; ან ჭლექი. ყველანაირ წამალს გამოგიწერ და რომელმაც გარგოს ის იხმარე!

„იდეოლოგიური“ მიდგომა

კვიროსი ოჩხამურელი (პოეტობაში აკვირინეს შვილი), თავის მაგიდას უზის და იდეოლოგიურად „მისალებ“ მოთხრობის წერას იწყებს, დასწერა პირველი სტრიქონები:

...„ღამეა. სოფელი ძილს მისცემია. აქა-იქ სარკმელიდან მოსჩანს მკრთალი სინათლე“..

— არ ვარგა. არ არის იდეოლოგიურად სწორი, — ჩაილაპარაკა კვირო ოჩხამურელმა და გადაასწორა:

...„ღამეა, მაგრამ სოფელს მაინც ღვიძავს. თვითეულ სარკმლიდან მოსჩანს ზაჰესის კაშკაშა სინათლე“..

— ეხლა გავყვეთ ქვევით,— კმაყოფილებით ჩაახველა კვიროსმა და განაგრძო წერა.

...„გარე წევს სუფთად გაშლილ სარეცელზე. ათასფრად აქარგულ საბანში გამოქანდაკებული მისი სათუთი სხეული ირხევა ჭოფლივით“...

— არ ვარგა! დავიწყოთ ხელახლა:

...„მარო წევს გამურულ ლოგინზე. ათას ადგილას დაკერებულ საბანში გაბანდული მისი ვაჟკაცური სხეული ისე ბორგავს, როგორც ტრაქტორი მინდორზე“...

ეხლა განვაგრძოთ:

....„მაროს მიეძინა. ირგვლივ სიწყნარეა... აქა- იქ მოისმის ძაღლების ყეფა“..

— არ ვარგა! ასე სჯობს:

...„მაროს არ ეძინება. ირგვლივ ხმაურია. ყოველგან მოისმის ავტოს გუგუნი“....

:...„მამლის ყივილი მაროს ისე ჩაესმა ძილში, როგორც შორეული ზარის რეკა“....

არ ვარგა!

ქარხნის საყვირის ხმა მაროს ისე ჩაესმა ძილში, როროგორც ჩაქუჩის დაკვრა“..

— ასე ნამდვილი რევოლიუციონერია;—კმაყოფილებით სთქვა ოჩხამურელმა. და განაგრძო:

...„ამ დროს რეზო აწყობდა საშინელ გეგმას. ემზადებოდა შურის საძიებლად. მას გუშინდელი სცენა მაროსთან არ ასვენებდა“...

არ ვარგა!

...„ამ დროს რეზო აწყობდა კრებას. ემზადებოდა მოხსენებაზე გამოსასვლელად. მას გუშინდელი დავა მაროსთან კიდევ არ დავიწყებოდა“..

...„ეჰ! სანამდე უნდა ვითმინო! მაროს არ ვაპატიებ აბუჩად აგდებას. მან მიღალატა, მაგრამ გაუსწორდები ლაპარაკობდა თავისთვის რეზო“...

არც ეს უნდა ვარგოდეს მგონი!

...„ამხანაგებო, გთხოვთ მოისმინოთ! ნუ იკადრებთ წესრიგის დარღვევას... მოღალატეები და კონტრ-რევოლიუციონერები ჩვენ გვიპირობენ დამხობას, მაგრამ ჩვენ გაუსწორდებით,— დაიწყო ლაპარაკი რეზომ“...

— კი, კარგი ეს ყველაფერი მაგრამ ეხლა როგორ გადავაბა ერთმანეთს რეზო და მარო,— ჩავარდა საგონებელში „მწერალი“ ოჩხმაურელი.

— გადავიკითხოთ თავიდან. რა გამოვიდა ვნახოთ;—სთქვა „მწერალმა“ და გადაიკითხა:

— აკი არ ეძინა! როგორ ჩაესმა ძილში, თუ არ ეძინა. არა! უნდა დავაძინო, მეტი გზა არ არის!—შეიტანა შესწორება კვიროსმა და განაგრძო კითხვა:

....„ამ დროს რეზო აწყობდა კრებას“...

— მარო დავაძინე, მაგრამ ამ რეზოს რაღა უყო? ის კრებას აწყობს, მაროს სძინავს. თავი და თავი მაროს და რეზოს დაკავშირებაა ერთმანეთთან. არა! ისევ უნდა გამოვაღვიძო მარო,—სთქვა ოჩხამურელმა და სათანადო შესწორება შეიტანა:

„მას გუშინდელი დავა მაროსთან კიდევ არ დავიწყებოდა.——ამხანაგებო, გთხოვთ მოისმინოთ, ნუ იკადრებთ წესრიგის დარღვევას. მოღალატეები და კონტრ-რევოლიუციონერები ჩვენ გვიპირებენ დამხობას, მაგრამ ჩვენ გაუსწორდებით, — დაიწყო ლაპარაკი რეზომ“...

— მარო სადღაა? რა უბედურებაა! არაფერმა უშველა. რამდენჯერ დავაძინე, რამდენჯერ გამოვაღვიძე, მაგრამ რეზოსთან მაინც არ მოდის,— ჩაფიქრდა კვიროს ოჩხამურელი.

— სჯობს ისევ ორივე დავაძინო, მაგრამ ძილისთვის რა საჭირო იყო ამდენი წილადობილა? სჯობს ისევ გავაღვიძო და ავამოქმედო ორივე.

კვიროსი დაფიქრდა: გავაღვიძო თუ დავაძინო? რომელი აჯობებს ნეტა? ეს პრობლემა გადასწყვიტა კვიროსის მძიმე ხვრინვამ.

ხეგეირ-ბენ-შეიხ.

წინდახედული შვილი

„ამ ბოლო დროს მეტად გახშირდა მცირეწლოვანთა დაკარგვა, რომლებიც ოჯახიდან იპარებიან“.

გაზეთებიდან.

— მამაჩემო, თუ დავიკარგო იცოდე, აგერ ვიქნები— ამერიკაში!...

„ამერიკელ ძიას“ გოდება

(„პორთფელო ჩემანალა“-ს ხმაზე)

ვაჰ სეზონო, რაშიგან ხარ,
რას გვაბრუნებ რა ზნე გჭირსა,
გუშინ ფულებით ამავსე
დღეს მაყენებ კარზე ჭირსა.
საშას ჰკითხეს რად არა სდგამთ,
„ამერიკელ ძიასაო“
მან მიუგო ის „სადაჩოთ“
გავატანეთ ნიავსაო.
არშაკამ სთქვა დრამას ვზივარ,
ვერვინ მოვა ჩემზედაო,
გავიხედე და „რაზლომი“
შემჯდარიყო გემზედაო.
წინ მატროსები მოუძღვის,
დაგეშილი ჩემზედაო,
ამწიეს მეც დამადვეს,
ქონიან ნიჩაფზედაო.
დღეში სამჯერ ვიდგმებოდი
როგორც ხედავთ, დღეს გამიშვეს
უვადო შვებულებაში.
ლავრენიევის „პარახოდი“
„გოსდრამაში“ ბრუნდებაო
ი ჩემანალა ჩემი დრო
ნუ თუ არ დაბრუნდებაო?!

დონ-კიხოტი.

სანაგვეზე

საწველ ფურათა ჰყავდათ ჩვენი თეატრი დრამის
„დეზერტირკა“ და „ძია“ ამკრებად იყვენ დრამის
ხელთ იგდეს მელპომენის ბურთი და მოედანი
ხურჯინით ზიდეს ფული ყველას უგანეს-განი

მაგრამ ნამუსიც—თქმულა საქონელია კარგი
ველარ ათრია მეტი ეს სამარცხვინო ბარგი,
და ღონიერი ტორი ორივეს მაგრად სდრიკა,
და სანაგვე ყუთს მისცა „ძია“ და „დეზერტირკა“.

პოემა „ჩემანალა“-დან

I

ერთხელ ჩვენმა აზიანმა
ტკბილად და თავაზიანად
„დეზერტირკა“ მიიტანა
და თეატრი აზიარა.
შემდეგ თვითონ არტისტებმა
გაალამაზ — ფრაზიანა:
ყველას ახსოვს ამ პიესამ
როგორ გაგვაბრაზიანა.
ყველა დარგი აუმხედრა,
ყველა გაალიზიანა!

———

ეს რა არის ერთიც ვნახოთ,
(ამ სიტყვისთვის არ გამლახოთ
სანამ უნდა ვიჩანჩალოთ?)
კაცს იმედი მუდამ ჰქონდეს
ცხოვრებაში რაც რამ მოხდეს
ილაჯად სული არ ამოხდეს.

———

რომ გვგონია ვილუპებით,
„დეზერტირკა“ დაგვიძველდა,
ხალხი უკვე აღარ დადის
მასზე ფიქრიც გაგვიძნელდა.
ამ დროს ცქვიტად ჰორიზონტზე
ამოგორდა ჩვენი „ძია“.
აზანზალდა მელპომენა
და კედლები შეანძრია...
ეხლა იმას აღარ მკითხავთ
პიესაში თუ რა ყრია?
მართალია კაცი უნდა იყოს
უზადრუკი და ავყია,
რომ ეს შრომა ჩვენს „ნიკორას“
ჩაუტაროთ ისე ფუჭად,
ამიტომაც მთელი ხალხი
ფულს აწვდიდა მუჭა-მუჭად
თუმც დაგვასხა თავზე ლაფი,
თავის-თავიც გაიფუჭა,
მაგრამ რაა, ფულისათვის
რას არ იზამს ეხლა კაცი,
და გინებას მოგვაძმინა
(ვწუხვარ თემას ხომ არ ავცდი)
მკვდარი ზევით ამოიღო
ცოცხლებს სულ გაავლო გნაცი
აჩუხჩუხდა რუსთაველი
დედას ისე ახსენებენ
თითქოს ყველას უხარია
ტუჩებს დორბლით ასველებენ
ერთი სიტყვით, მოკლედ მოვჭრი,
აღარავის ასვენებენ.
მაგრამ რაა დღეს მეფობა,
ბოლომდის ვის შერჩენია?—
ახმაურდა ხალხი ერთხმად:
„თეატრს მატლი შესჩვევია
ჩვენ ასეთი პიესები
არც გვქონია, არც გვჩვევია“
და ტყაპანი მოადინა
სანაქებო „ძიამ“ ძირსა
თეატრიც კი გამოფხიზლდა
მიანება თავი ძილსა.
შემოიჭრა კრეისერით
ქარიშხლიან ხმებით „რღვევა“
ჩემანალა „დეზერტირკა“
და „ძიები“ გააძევა.

ხოსრო ბიჭი.

ბნელეთის აგენტები---მზის სინათლეზე

„სახ. პოლიტსამმართველომ დონის ... რაიონებში აღმოაჩინა ეკონომიური კონტრ-რევოლიუცია. დამნაშავენი დაპატიმრებული არიან“.

გაზეთებიდან.

ყველა ჯიშის ქვეწარმავალთ
მუხანათებს, გაიძვერებს,—

მშრომელ ხალხის რკინის ხელი
გასრესავს და გაამტვერებს

მდგომარეობასთან შეფარდება

— გამოდის, რომ დღეს სადილი არ გვექნება?—აჴ,
— სწორია.
— სწორია!, სწორია! რატომ არის სწორი?
— იმიტომ, რომ უშემოთა ვართ. ესე იგი შენ შემოსათვის არ ზრუნავ.

ეს კი მეტის მეტი იყო, ჩემი ცოლის კადნიერებამ საზღვარს გადააჭარბა და ხმას აუწია:

— როგორ?!!! მე არ ვზრუნავ შემოსათვის? ჩვენ დაწესებულებაში ხომ ორას ხუთი კაცია? ამ ორას ხუთმა კაცმა ხომ მხოლოდ სამი კაცი აირჩია შემოს კომისიაში? ამ სამმა კაცმა ხომ მე, ხოლოდქ მე ამირჩია თავმჯდომარედ და მე არ ვზრუნავ შემოსათვის?

ცოლი მახეში გაება, იმის დავიწყება რომ კომისიაში ამირჩიეს სულ ერთი კვირის წინად, როცა რკინისგზებზე დიდი თოვლის გამო მოძრაობა შეწყდა არ შეიძლებოდა.

— აი, გენაცვალეთ,— ეუბნებოდა სწორედ ერთი კვირის წინად ჩემი ცოლი ჩვენსას თავმოყრილ ქალებს, შემოს კომისიაში აურჩევიათ, აგერაა ადგილკომის დადგენილების ასლი, ისეთი ცეცხლი გავაჩაღო, რომ წასვლა არ იფიქროთ. ქალები კითხულობდენ ოქმს.

— ნეტავი შენ! თავმჯდომარის ცოლი გახდი! უსიტყვოდ ამბობდენ ისინი და გული შურით ევსებოდათ.

— მაშ, როგორ გეგონათ ა? არ იცოდით რომ ჩემი ქმარი თქვენებს არ გავდა?—უსიტყოდვე უპასუხებდა ჩემი ცოლი თავმომწონედ.

მე თითქოს გაზეთს ვკითხულობდი. ნამდვილად კი

იმათ უსიტყვო მუსაიფს და სახის მოძრაობას თვალ-ყურს ვადევნებდი და ჩემთვის ვიძახოდი:

— „მაშ, მაშა! ეგრე ვიცის ჯაყომ“.

ჰო, ცოლთან გამართულ დიალოგზე მოგახსენებდით. მის საყვედურზე მე უპასუხე:

— შენ მუდამ ეგრე იცი, საყვედურებით აავსებ კაცს.

არა კაცო, ნუ გაცხარდები, მე ის მინდოდა მეთქვა, რომ, თუ კი შეშა არ გვექნება, კომისია მაშ რისია?

— ხა! ხა! ხა! ხა! „თუ კი შეშა არგვექნება, კომისია მაშ რისია? მე და ჩემმა ღმერთმა მშვენიერი რითმაა.

ცოლმაც კმაყოფილებით ჩაიცინა და ჩვენ შორის დროებით ზავი ჩამოვარდა.

— ხორცი და კარტოფილი ისე არ მენანება, მწვანილია მისხლობით ნაყიდი—განაგრძობდა ის.

— მაინც რა მიეცი მაგ კონაში.

— კონობას თავის დაანებე მისხლობითაა ნაყიდი, ორი აბაზი მიმიცია.

— მერე მაგაზე დარდობ? ბონობია ხომ გახსოვს? მე მაშინ სამი კაცი მესტუმრა და ექვსას ორმოცდა ათი მანეთის მწვანილი ვიყიდე და არც კი გვეყო.

— ერთი შენც დაა! ყველაფერს ხუმრობაში ატარებ, მომეცი ეგ გაზეთი მეც წავიკითხო....

მე მოთხოვნილებას ვასრულებ, გაზეთს ხელიდან უშვებ, ტახტზე ვწვები და პალტოს ვიხურავ საბნის მაგიერ.

ვფიქრობ ცხოვრების ავკარგზე.

„ტყიბულის რაიონში თოვლი ორ მეტრამდე აღწევს, სოფლის სკოლებში სწავლა შეწყვეტილია“. კითხულობს ჩემი ცოლი და კომენტარიებსაც უკეთებს:

— საწყალი ბავშები სწავლაზე სცდებიან, რა თავგასულებია სოფლის დვორნიკები, რატომ არ ახვეტენ თოვლს?

ჩემი ცოლი ქალაქელი ქალია, მაგრამ სოფლის საკითხებში თავი სპეცად მოაქვს და კამათის ატეხას ვერიდები.

— ჰო, გენაცვალე ეს დვორნიკები თავნება ხალხია, —უპასუხებ და ვჩუმდები.

— „საჯევახო-ნივოითს შუა გრიგალმა წააქცია 240 ბოძი“.—კითხულობს კვლავ იგი და დასძენს::

— ეგ არაფერია, დარწმუნებული ვარ, „ტელას“-ს იქ ჯერაც არ გაუყვანია სინათლე.

მინდა განვმარტო, რომ ზაჰესის სინათლე ნივოითისათვის არაა გამოანგარიშებული, მაგრამ ელექტროფიკაციის საკითხშიც სპეცად მოაქვს თავი ჩემ მეუღლეს და კვლავ ვჩუმდები.

— რა გააჭირეს საქმე ამ „ზინოვიევის წერილი“-თ, რა უყოთ რომ ზინოვიევი კომუნისტია, ისიც მამაკაცია და იუსტინა ჩემბერლენს სასიყვარულო წერილი გაუგზავნა, ამბობენ ჩემბერლენი ლამაზი ქალია და წერილებით ბევრი პაკლონიკები უგზავნიან-“ო. ეხლა უკვე გაცხარებით განაცხადა ჩემმა ცოლმა, გაზეთის კითხვას მორჩა და ჩემგან პასუხს ელის.

— იუსტინე კი არა, ოსტინ ჩემბერლენი, ის წერილი ამას გარდა, სულ არ იყო სასიყვარულო, არამედ ყალბიც კი იყო.... დავიწყე მე და სიჩქარით შევჩერდი, მომაგონდა, რომ იუსტინე აბულაძე დღესაც კომინტერნის თავმჯდომარედ სთვლის ზინოვიევს, ჩემ ცოლს კი დიდ პოლიტიკოსად მოაქვს თავი და კამათი არ ღირს.

ვწევარ და განვაგრძობ ფიქრს.

კარგია მდგომარეობასთან შეფარდება. მაგალითად, საშინელი ზამთარია, სიცივით იკრუნჩხები, ნუ დარდობ ამაზე, შენ მხოლოდ გამოარკვიე გაზეთის საშუალებით, რომ ეს ციკლონის ან ანტიციკლონის მიზეზია.

ვთქვათ, მიდიხარ არხეინად ქუჩაში, ხულიგანმა მუცელში დანა გატაკა, ამისაც ნუ გეშინია, — შენ მხოლოდ გამოარკვიე რა დანა იყო, ბებუთი, ყასბის დანა თუ უბრალო ჯიბის დანა. ვთქვათ, არსად მიგეჩქარება, ფეხით სიარულზე ხელი აიღე და ტრამვაიდან ათვალიერებ ვიტრინებს, თანაც გულში იმეორებ „აჩქარებითა სოფელი ვერავის შეუჭამია, ნელა წავალთ და ქე მივალთ გზაში, თუ არ დავიმტვერითო“. სწორედ ამ დროს დაეჯახა ტრამვაის საბარგო ავტომობილი, მოხდა აურ-ზაური, თავი შენი გატეხილია, როგორც ასეთი, ნუ ფიქრობ სასწრაფო დახმარებაზე, ჩაიწერე შეღებილი იყო თუ არა საბარგო ავტომობილი და გულდამშვიდებით დაუცადე კომისიის დასკვნას, ის ყველაფერს გამოარკვევს, შოფერი იყო მთვრალი თუ ვატმანი.

დაუშვათ შენი 12 წლის ვაჟი პირველი, მეორე და მესამე დღეა სახლში არ გამოცხადდა. დარდი გულთან ახლოს არ მიიკარო, ადრე თუ გვიან, წაიკითხავ ცნობას, რომ საერთოდ ახალგაზრდობის ერთი ნაწილი სადღაც მიილტვის ბედის საძიებლად, ზოგი დარცხვენილი უკანვე ბრუნდება და ზოგი იღუპება....

— აჰა! ადექი! ადექი! რესტორანში წავიდეთ, —მესმის ცოლის ხმა.

— უჰ! ჩამძინებია?—ვიძახი მე და ცალ თვალს ვახელს.

— ადექი ჩქარა!—მესმის განმეორებით ბრძანება. სავსებით ვერკვევი და საკუთარ თავთან შეწყვეტილ მუსაიფს განვაგრძობ:

— რესტორანში სამჯერ მეტი დამეხარჯება, ვიდრე სახლში, ჩემი ბიუჯეტი ამას ვერ გაუძლებს, მაგრამ არა უშავს, ამის მიზეზი უექველად უშომბაა, საჭიროა მდგომარეობასთან შეფარდება.— ვასკვნი მე და ძალაუნებურ მხიარულად მივეძართები რესტორანისაკენ.

სიმონ-ალა.

თავდაცვის იარაღები

1. ცოლთან ბრძოლის დროს—ბალიში.
2. ბიუროკრატ გამგესთან—ბოქლომი.
3. ქუჩაში—საფურთხებელი.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ბიუროკრატის კაბინეტში

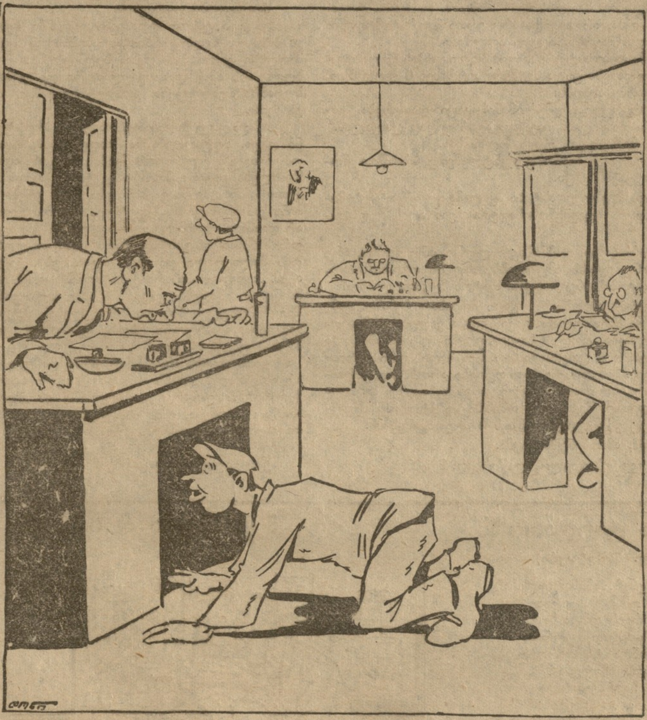

— რას დაეძებ ბოშო ამ იატაკზე?
— რას და მამაჩემმა თქვა, გუშინ ამ დაწესებულებაში ხუთი საათი დავკარგეო და იქნებ ერთი ოქროს საათი მაინც ვიპოვო.

ბრუციანის ფიქრები

„ტარტაროზის“ ფურცლებზე მკითხველმა საზოგადოებამ ბევრი გამოჩენილი კაცი გაიცნო და ეს მეტად დიდ დამსახურებათ უნდა ჩაითვალოს ჩვენს პატარა საქართველოში, ჯერ-ჯერობით. პოლიკარპე აბუჩიძეს კი, ალბათ ბევრი არ იცნობს იგი ერთ დროს მართლა კარგი ყმაწვილი იყო, მაგრამ ცოტა ახალგაზრდა პოეტების მეგობრობამ მოახდინა მასზე გავლენა და ეხლა ზოგიერთი იმ აზრისაა, თითქოს პოლიკარპე მოიჩურჩუტებდეს.

უკანასკნელი წლის განმავლობაში პოლიკარპეს ერთი უბედურებაც შეხვდა. იგი ცალი თვალით დაბრუციანდა და ცხვირი დაუგრძელდა. ცხვირის დაგრძელებას ექიმები იმ გარემოებით ხსნიან, რომ ჯამაგირს ღებულობს 60 მან. და 75 კაპეიკსო და აქედან, რომ გამოუქვითავენ კავშირის საწევრო გადასახადს, ადგილკომის შეაანაბ პრო ცენტებს, საურთიერთო დახმარების სალაროს წევრობის გადასახადს, რემედაის საწევრო ფულს, ინდუსტრიალიზაციის სესხის ობლიგაციის გამოსასყიდს და ორიოდე გროშს კიდევ სხვა პარაგრაფებით და სახლში დაბრუნებიაას ჯიბეზე თხლათ არისო. ამაზე ფიქრებით ცხვირი დაუგრძელდაო. (სისულელეა, ცხვირით ხომ არ ფიქრობდა!).

პოლიკარპეს ბრუციანობაში კი ბრალი მარტო ტრამვაის უნდა დავდოთ. როცა 1-ლ ან 2-რე ნომერს ელოდა ზემელის აფთიაქთან, ყოველთვის მე-5 ან მე-6 ნომერი

მოდიოდა. გასცქეროდა პოლიკარპე ამ გაჩირაღდნებულ ქუჩას და შორიდანვე კითხულობდა ვებერთელა 5-ს. შესძულდა მას ციფრი 5 და რომ იგი მასწავლებელი იყოს, არც ერთ კარგ მოწაფეს 5-ს არ დაუსვამდა. ეხლაც ხშირია, როცა პოლიკარპე იცდის ქორესის ქუჩის ჯვარედინთან და საყვარელივით მოელის მე-4 ნომერს. უცქერის ტრამვაის და არ იქნა, არ მოვიდა არც ერთი მარქსის მოედნისკენ მიმავალი ვაგონი. იცდის პოლიკარპე.

ექიმებმა დაადასტურეს, რომ პოლიკარპეს ცალი თვალით დაბრუციანება უნდა მიეწეროს ტრამვაის ლოდინსო.

პოლიკარპე ამბობს:

—ახირებულია, ღმერთმანი! კაცი დათვრება, გამოვა ქუჩაში და მიდის. დაეტაკა აგერ ვიღაც ცანგალას.

— უი, მიშველეთ, ისმის ქალის ხმა.

— ეი, დაროგუ პიანომუ ჯენტლემენუ, ხრინწით ამოალაგებს სიტყვებს კაცი.

მოვარდა მეეზოვე. ასტეხა აყალ-მაყალი და კაცს მიუსაჯენ ციხე - ხულიგნობისათვის. ვინ არის დამნაშავე?

კაცი მართლაია, დამნაშავეა ღვინო, ანუ ვენახი, ანუ ის კაცი, ვინც ვენახს ამუშავებს, ანუ ის ორგანიზაცია, ვინც მევენახეობას ანვითარებს. რატომ მოყავთ ღვინო?

პოლიკარპე ამბობს: კაცი მიდიხარ ქუჩაში. განწყობილი ხარ მხიარულად. გავიწყდება ვალები, სამსახურის უსიამოვნება, ცოლის საყვედურები, უტანისამოსობა და... გიხარია, რომ ცოცხალი ხარ. წინ მიდის ორი ცქრიალა ქალი. ვერ მიხვდები გასათხოვრები არიან, თუ ქმრიანები. რა კარგები არიან: მოკლე კაბებში, თავზე შემოჭერებულ ქუდებში, შეკრეჭილ თმებში „ვიქტორიას“ ჩულქებში, შოლტივით ფეხებით მზეს რომ ეთამაშებიან.

— უუხჭ, ამოიხვნეშა კაცმა.

— ხეპრევ, უზრდელო, ლაწირაკო, მოისმის რუსული ზმნა.

გამოჩნდა მილიციელი და კაცი წაიყვანეს კომისარიატში. ვინ არის დამნაშავე? კაცი მართალია, დამნაშავეა „ვიქტორიას“ ჩულქები, მოკლე კაბები, კონტრაბანდის ტანისამოსი, მოდა, დამნაშავე[illegible] ქალები, რომელთაც ნაცნობობა აქვთ კონტრაბანდისტებთან.

პოლიკარპე დაასკვნის:

კაცი მოესწრო ტრამვაის ვაგონში შესვლას. სიამოვნებისა და ბედნიერებია აღსანიშნავად სურს გააბოლოს მხოლოდ ერთი პაპიროსი. ბედნიერებით თავდავიწყებულს, მას ავიწყდება ყველაფერი და უცბათ თამბაქოს ბურანში აღმოჩნდება. კონდუქტორი მას აჯარიმებს 50 კაპიკით.

ან და კაცი მიდის რუსთაველის პროსპექტზე. წვიმიანი დღეა. მოუარა ხოშმა მიაფურთხოს ასეთ ამინდობას. და ერთიც შეუკურთხოს წვიმის მომგონს.ადამიანსა, ეს არ შეიძლება! აგერ გამოიარა მეეტლემ ქოთოიანი ცხენებით ქოთოიანმა ცხენმა გააბინძურა ქუჩა კაცმა ველარ მოითმინა და გააფურთხა მეეტლეს მისამართით, რადგან მან არ დაინდო ავათმყოფი ცხოველი და ვიღაც ორი ცილინდროსანისათვის გასწირა მათი ჯანმრთელობა. წამავე მოდის მილიციელი და კაცს აჯარიმებს. კაცს ფული არა აქვს. მიყავთ კომისარიატში, მაგრამ კაცის ჯიბეში ფული მაინც არ იბადება. კაცი ზის სამი დღე. ვინ არია დამნაშავე? პირუტყვების და ცხოველების მეგობართა საზოგადოება, ავათმყოფი ცხენი, წვიმა თუ კეთილი გულის მაგრამ უფულო კაცი?

კითხულობს ამას პოლიკარპე და უკვირს — რატომ არ აუკრძალეს ცხენს ასეთი საქციელი ხალხით გაჭედილ ქუჩაზე? პოლიკარპე კითხულობს, ეს ყველაფერი იმით ხომ არ აიხსნება, რომ ის ცალი თვალით ბრუციანია და თავისებურად უყურებს ცხოვრებას, თავისებურად ფიქრობს?

ვერ გაუიგა პოლიკარპეს!

როქი.

თხოვნა ტარტაროზს

(სოფ. ნაჩხეტაური)

ვერ მოვისვენებ, ამ სოფელს,
მსურს რომ უმხილო ჭირია
ზედმეტი ბარგის ალგვა ხომ
დღეს მეტის-მეტად გვჭირია.
პირველი მინდა ტარტაროზს,
მე ვასილიკოს მხილება
ამ სოფლის ჩარჩზე-ჩარჩია
უხვად აქვს გამოცდილება,
მალულად ვაჭრობს მუდამ დღე
გლეხებს გაამრო ტყავია,
მის ჭუჭყიანი სარდაფი
უხილავ უნახავია.
მაკარო პატარაია.
ამ რესტორანის გმირია,
როცა დათვრება მისთვის ხომ
ყველანი განაწირია.
ამას წინადაც მაკაროს,
თავში აუტყდა ქარია.
თოფის სროლაში ნაჩვევმა
იმსხვერპლა მეძებარია
ყურშას, გონიერ ცხოველსა,
უგმირა ტყვიით გულია,
ყვიროდა: სხვებსაც დაგაკლავთ—
ისე ვარ ჟინმოსულია!..
ტარტაროზ, უთხარ ალმასკომს
ნახოს ვასილის დუქანი
მის კლანჭებისგან გახადოს
გლეხობა თავისუფალი.

პ—კ. კ.

მ უ შ ტ ა რ ი

—ძია, თუმნიდან რამდენს მომცემ ხურდას 2 კილო შაქარი და 2 კილო ყველი რომ ვიყიდო?

— 6 მან. და 50 კაპ. რათ კითხულობ?

— ისე, სკოლაში ასეთი ამოცანა მოგვცეს და უნდა მესწავლა!

გაკვეთილზე

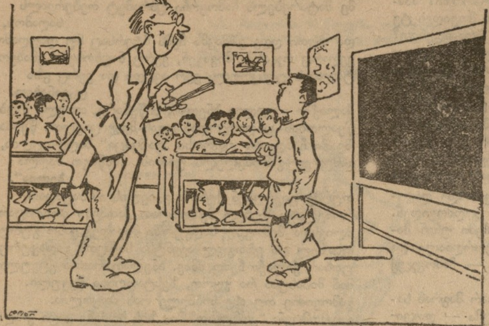

მასწავლებელი: ვის ეწოდება ცრუმორწმუნე კაცი?
მოწაფე:—იმას, ვინც ობსერვატორიის წინასწარმეტყველებას უჯერის.

დიდუბის მმაჩში

2 საათია —დიდუბის მმაჩ-ში სდგას გასაქორწინებელ ხალხის რიგი.

მმაჩის გამგე: აბა მოყევით რაზედ ანებებთ ქმარს თავს.

ოლია: მე მაგას ვაჩვენებ სეირს. „მერზავეც“, „სკოტინა“, „ნეგოდიაი“.

ქმარი: „სამა“, „სამა“, „სამა“.

ოლია: ერთი თვეა რაც მაგასან ვცხოვრობ, ოხ აღარ შემიძლიან, „პრიამო უჟას“. იმ დღეს უთხარი ინდიკოს კოსტიუმი იყიდა ჩემთვის. ამის თქმა და მაგის ნერვების აშლა ერთი იყო. გიჟივით მომვარდა, რომ მეზობილი სიკო არ დაგვსწრებოდა მატკენდა რასმე. რაც პასუდი მქონდა სულ ჩამილეწა. წარმოიდგინეთ შიფონერკიანი შკაფიც კი დალეწა. მე მაგასთან აღარ მეცხოვრება.

ქმარი: „სამა“, „სამა“.

ოლია: ჩვენს დვორში წარმოიდგინეთ ერთი ინჟენერი სდგას, მისი მოახლე, რომ ნახოთ დიდი კაცის ცოლის გეგონებათ. სულ შევიოტებში ზის. ჩემთვის კი წარმოიდგინეთ, არც ინდიკო, არც კოვერკოტი, არც კაშმი, არც ლორიგანი, არც ვიკტორია. „მერზავეც“ სკოტინა. არა, მაგასთან ცხოვრებას უნდა გავექცე. ჩქარა შენ გენაცვალე ნულარ მაყურებინებ მაგის მიწადასაყრელ თვალებზე.

ქმარი: რათ უნდა გამექცეთ ნელა მიბრძანდით რომელ მხარეზეც გნებავთ, შეურაცყოფას ნუ მაყენებ, თორემ პასუხისგებაში მიგცემ.

მმაჩის გამგე: მოაწერეთ ხელი. გაყრილები ხართ.

მეორე რიგი

ცოლი. ცოტა დაიჩქარეთ ბატონო თორემ შეხედეთ როგორ მიბრიალებს თვალებს. ოი, მიწა დაგაყარე მაგ კამეჩის თვალებზე!

მმაჩის გამგე: რატომ სცილდებით ერთმანეთს?

ცოლი: ვაი მაგის კუბო ვნახე დღეისწორამდე. რავარი ქალი გამაუბედურა მაგ ეშმაკის კერძმა. ექვსი დოხტური მიწერს ხელს, რომ ქალიშვილი ვიყავი. ბუზიც კი არავის აუფრენია ჩემთვის თავზე და უყურე როგორ მიბრიალებს თვალებს. ვაი რეიზა არ დეიქცა იგი დღეი როცა მაგას გვერდში მოუდექი. სამ დღეს ქე მიაღერსა და მერე მაგის ძნახველი კაციც კი ვერ ვნახე. დეიწყო ლოთობა, სმაი, ქეიფი, არღანი და ზურნა დღე და ღამ. ასეთი ამბავი რა ხეირს დამაყრიდა თქვენი ჭირიმე. მეტი აღარ შემიძლია შენ გენაცვალე თუ რამე მეკუთვნის მომეცით, თვარა კანონს მივმართავ.

ქმარი: (მთვრალი) მიეცით არ აწყენიოთ. კანონს მიმართოს, არ გაუშვათ მოვიდე ამაღამ სახლში, გიტირებ ყოფის კარებს,— აღარ გახსოვს როგორ გიმტვრევდი გვერდებს? სად მიხვალ. გზის ფული არ გინდა?

მმაჩის გამგე: სასამართლოში მიბრძანდით.

ქმარი. გაუშვით არ აწყენიოთ — კანონს მიმართოს, ფული მიეცით, გზის ფული, კავალრები აღარ აესხებენ. მუშტს ულერებს, ცოლი გულშემოყრილი ეცემა.

მმაჩის გამგე: მილიციონ-ე-ე-რ!.

ძნელ-ოლლი.

„უკაცრავად“

(სცენა ოჯახში: ქმარი ტახტზე წამოწოლილია. სინდიკატის რიგიდან დაბრუნებული ცოლი გაწიწმატებული შემოდის).

— ღმერთო ფეხები დაუმიწე ამ გადარეულ ხალხს, როგორ მიჯლაგუნობენ გზაში. კაცი კაცის გაჭირვებას ვერ გაიგებს, თორემ სული მხთება....

— რაშია საქმე კონწოროხათ, რომ გადაიქეცი შექალო!?

— ვაი, ვაი ამ მაზოლებმა გამათავა და იმ ავარა ბიჭმა ისე დამაბიჯა ფეხი, რომ სული კინაღამ ამომწვდა, —„იზვენაუსო“ მითხრა, ჩავდექი პურის რიგში, ვიღაცამ პაპიროსი მოსწია და ისეთი მუჯლუგუნი მითავაზა, რომ თვალები კინაღამ წამომცვივდა, —„უკაცრავადო მითხრა. მეეტლემ მათრახი, ცხენის მაგიერ მე გამიტყლაშუნა და „უკაცრავად“ შეიძახა. შოფერმა ავტომობილი დამაძგერა თავდა-ყირად გადამაგდო და „უკაცრავადო“ მომესმა. ტრამვაიში ჩავჯექი, ვიღაცამ ჯიბეში ჩამიყო ხელი, მე გავახსენე სხვის ჯიბეში ხელის ჩადება და ბუჯნა სასტიკად აკრძალულია მეთქი, „უკაცრავად ჩემი ჯიბე მეგონაო“. ცოცხალ მკვდარი მივეთრიე, შენ წამოზაპულხარ და ხვრინავ.

— ვინ შეგეხვეწა წადიო.?

— იეთრიე შე სამიწევ და პური გააჩინე ეხლავე!

— შენ აგათრევ ერთს, რომ აგიზელ მაგ გვერდებს, არც ბოდიშს მოგიხდი ამიზა და არც არაფერს. შენ თუ ვინმემ ბოდიში მოგიხადა კიდევ ჯავრობ?

— შენისთანა ქმარს დავაყარე ჯილით მიწა გულზე.

— დედავ ღმერთო, რას ზედავ შე აშარო, თუ იცი!

— ვინ არის აშარი, მე?.. მე გიჩვენებ ფეთებას. ჯერ გროშები აჩხრიალდა ქმარის ცხვირზე. დაიწყო სკამებმა ხან ცოლის და ხან ქმარის ზურგზე მოგზაურობა. ბოლოს ქალი ეცა ქმარს მოკაუჭულ ცხვირზე, ქმარს აღარაფერი დარჩა, დაუწყო ილლიაში ხიცინი, ქალი ქვევით მოიქცია. აათამაშა მუთაქა ქალის ცხვირზე, ქალმა კვლავ წაიღო ხელი ქმრის ცხვირისკენ. მან თავი განში გააქანა, თხლიშა კედელს და დაბრუეებული ძირს გადაკოტრიალდა. შეშინებული ცოლი ერთხანს ხელებს ისრესდა, ბოლოს ხმა შეარბილა და მიმართა:

— უკაცრავად, იზვინიუას, ბოდიში მომიხდია; ბოდიში ხომ უებარი წამალია დაჩეხილ ადამიანის მოსარჩენად, გამოფხიზლდი—შე მიწა დასაყრელო!

მეხი—მიხაძე.

თა[illegible]ვმა თუ რას ამბავი

წკრრრრუ.... წკრრრრრრუ... ვინ ხარ ტარტაროზი? აპავინ? თანამშრომელი? სხთოვეთ ტარტაროზს მოვიდეს ტელეფონზე. — ამხანაგო ტარტაროზო თქვენ ბრძანდებით? ძალიან კეთილი მე ეხლა დაკეტილ კაბინეთიდან გელაპარაკებით, თვითონ არ ვიცი სად ვარ, ან რომელ დაწესებულებაში, თქვენი დავალების შესასრულებლად მივდიოდი მაგრამ უცაბედათ ერთ შემთხვევას გადვემტვრიე.

სერგის ქუჩის მოსახვევში ავტომობილმა კინაღამ გამსრისა. რომელიც ქუჩაში უადგილობის გამო ტროტუარზე მოჰქროდა. გავიფიქრე ხმალაძეს შევატყობინებ მეთქი ავტოს ნომერს და უკან დავედევნე. უცბათ ავტო ერთ ერთ საავადმყოფოს კარებთან გაჩერდა. რვაიოდე დაღვრემილი სახის მგზავრები პორთფელებით გადმოვიდენ. მთლად გადამავიწყდა თქვენი დავალება. ჩემი უჩინ მაჩინის ქუდი თან მქონდა. გადავიცვი, ავეტორღიალე და მათთან ერთად ამოვყავი თავი კაბინეთში. — ჩამოვჯექ ფანჯარაზე და ყური დაუგდე.

— აი ილიკო, ახია ჩვენზე ადრე გითხარ მაგრამ საშველი არ დაგადგა. იმ წუნკალმა დედაკაცმა — დაგვიმწარა სიცოცხლე, მართალია იმას აქიდან ამოუსვით— მაგრამ საჩივარი თავისას შვება. რა უყოთ ეხლა ამ ხალხს. სტუდენტები მაინც არ იყვენ ის ოჯახქორები, სადღა იშოვნიან ასეთ იოლ სამსახურს, რომ მუშაობის დროს ლექციებზე დაესწრონ. ხომ გაიგონე რა თქვეს.... თქვენი მდივანიც სმეტით მათ რიცხვში შედის...

— რას ამბობს ვალოდია! იმათ თუ ვკითხე!?! ამას წინადაც კი ჩავატარეთ საკრაშჩენია, სიებიც გამოვკიდეთ, მაგრამ მეორე დღეს ქე მივილეთ. ისე ვქნათ ეხლაც.

— ეტოი ბეზ ტაო ტაკ ბუდეტ ნო მე ის მაკვირვებს სადაური დოხტურებია ამ ერკაიში, რომ საექიმო საქმეს სწყვეტენ, აქაოდა ამბულატორიაში კარტიჩკები უნდა გავაუქმოთო, იქ საქმის შემოკლება უნდა მოხდესო ბუღჰალტერია უნდა გავანახევროთო — ყველგან გაჰკრეს ბილი და მგონი ათიოდე კაცი მოგვიხსნან.

— იასონ, კოტე, სერგო, პეტია, ვანო ასე უნდა ვქნათ. მგონი ამას კავშირის ხაზით გავატარებთ. დავსწეროთ ოქმი—ვანო შენ სპეცი ხარ ოქმების წერაში, შენც ხომ გიქადნიან შემცირებას, ასე გამოვიყვანოთ.

— ჩვენ ყოველწლიურად ვცდილობთ შტატის გადიდებას სადაც არის და არ არის საჭირო, რათა მეტი ჩვენი ხალხი ჩავაბათ მუშაობაში და შრომის ბირჟას შეუმსუბუქოთ მდგომარეობა ეს ერკაი კი ჯერ დამტკიცების დროს გვიმოკლებს, მერე ეხლა შუა საანგარიშო წელში არევ დარევას გვიხდენს და ხალხის საკრაშჩენიას გვიშვრება. ოქმის ასლები გადაუგზავნოთ ბირჟას სტრახკასას და ვთხოვოთ მიიღონ უზენაესი ზომები. მე მგონია არც შემცირება მოხდება და ერკაის გაუქმებაზედაც დასვამენ საკითხს. ოღონდ ფრთხილად ტარტაროზის ყურში არ ჩავარდეთ. თორემ ქვეყანას გააგებთ და ერკაის ყურამდე თუ მივიდა, ჩვენი გადაწყვეტილება უკულმა აგვისრულდება. ადნიმ სლოვომ გამოიყვან, რომ ერკაი მეშაეტ პლანოვოი რაბოტე — გესმით? ამას დაგვიანება არ უნდა, ეხლავე დაბეჭდეთ ოქმები. —

ყველამ მოისმინა და ისე გაშმაგებული გავარდენ კარებში რომე მე გამოსვლა ველარ მოვასწარი. დავრჩი დაკეტილში.

გამაცვიფრა კაბინეთის სიდიდემ და მორთულ-მოწყობილობამ. ჩვენმა უქსმა რომ ეს იცოდეს, ამ კაბინეთიდან ოთხ კაბინეთს გამოიყვანდა. მაგრამ.

ვერც ამ ხალხის გვარები გავიგე ვინაიდგან სულ ბიჭოთი და კოტე — ილიკოთი ლაპარაკობდენ. ვსარგებლობ შემთხვევით, რომ კაბინეთში ტელეფონია, და მართალია სულ სხვა რამეს გატყობინებთ, მაგრამ როგორც კი კარებს გააღებენ იმ წუთში თქვენი დავალების შესასრულებლად დავტრიალდები.

ციკლოპი.

ზესტაფონიდან — ზესტაფონურად

მე მატარებელს ჩამოვრჩი ცხრამეტ თებერვალს
საღამოს,
და ასეთი დღე ეშმაკმა ჩემს მტერსაც ნუ დაუღამოს;
ველარც ოჯახში მივაგენ, ვერც ნაცნობები ვნახეო,
ტალახის უფსკრულს ვერ ავცდი და ვერც გზა
დავინახეო.
ქალაქში ირგვლივ ბნელაა, სიწყნარე, თოვლი წვებაო,
წყალობას კანდიტერთან დგას მილიციელთა წყებაო,
შვაში ჩამდგარა უფროსი „ვაშკაცი“ მაღლაკელია,
გამვლელ-გამომვლელს უძახის: „ასწიეთ მაღლა
ხელია“.
თურმე ფიქრობენ ქუჩაში გაივლის ის ბაცაცაო,
რომელმაც წუხელ მეზობლათ ქათმები მოიტაცაო,
ძლივსღა შემოველ სადგურში მივადექ ვასო გურულსა,
ფხიზელ და ერთგულ აგენტსა საქმეთი გადაყურულსა,
უთხარ ქალაქი ჩემო ძმავ, ბნელათ რათაა ქცეული?
მან მიპასუხა რა უყოთ, ზესტაფონია წყეული.
გამოვიძიე თუ ასე სიბნელე რას მოყოლია,
გადმომცენ: “კომუნხოზშია ზის ბრძენი კაცი კოლია,
რომელმაც მექანიკებსა ბოთლი ახალ ფერდშია
და ჩვენ თვალები დაგვივსო, ჩაგვყარა ჯოჯოხეთშია“.
თურმე ეს კოლა წუხელის შევარდა ელსადგურშია,
მუშები მთვრალი რომ ნახა ურტყა ყბაში და ყურშია,
და ამის გამო უეცრად შეწყდა მოტორის გრიალი
და საქათმეში შეიქნა ქურდობის ორომტრიალი.
მაგრამ რა ენა დაშვრების ტარტაროზ, ამბავთ წერითა,
სჯობს თვით ეწვიო ზესტაფონს მაგ შენი ჩანგლის
წვერითა...

ტრისტანი.

ხულიგანის მონოლოგი

ეს ზამთარი ციხეში გავატარე,
ლადარივით თბილი გვქონდა კამერა.
თქვენ ელოდით გაზაფხულის ტკბილ დარებს
და ლოდინში ცივმა ქარმა გაგბერათ.

ყოველ ღამით თქვენს ოთახში ციოდა,
ყინულივით ცივი გქონდათ საწოლი,
და გაყინულ ცოლთან თქვენი შეხვედრა
იყო მუდამ მჟავე, როგორც მაწონი.

ღამეთა გათევა ეხლა შეიძლება
ბაღში, სადგურში ან და ბნელ კუთხეში,
დღეებო: მომეცით ძლიერი შეძლება,
მოდის გაზაფხული და ჩემი ნუგეში.

როცა დაეშვება ღამე მთვარიანი,
შეყვარებულებით ბაღი აივსება.
ვგრძნობ ახლა მეცა ვარ ბიჭი გვარიანი,
დამდევს ხულიგნობა წყეული თვისება.

ოხ! მალე ჩამოვიდეს თბილი ღამეები,
ხის ძირად დასხდებიან გრძნობით დამთვრალები.
და როცა ქალს ვაჟი ყელზე მოეხვევა
სივრცეში როს წავა ორთავეს თვალები;

მე ელვის სისწრაფით ხელს ვსტაცებ რედიკულს
რომელიც იქავე მდელოზე ეგდება.
ხშირად ვინახულებ ბაზარს ამერიკულს;
ჩემთვის ვინ მოიცლის, ვინ დამედევნება.

წყეულ მილიციას ვერსად ვემალები
დამდევს მსუნაგივით.. დაჭირვა სწადით.
მე ცეცხლს მიკიდებენ თმა-მოკლე ქალები,
რომლებიც ხორცისფერ ჩულქებით დადიან.

იანო.

სწორი პასუხი

„ქ. ახალციხის 9 წლედში ღუმელები არ ხურდება, სიცივის გამო მეცადინეობა ფერხდება“.

კორესპონდენციიდან.

გეოგრაფიის მასწავლებელი: დამისახელეთ დედამიწის ზურგზე ყველაზე ცივი ადგილები.
მოწაფეები: ჩვენი სკოლა მასწავლებელო!

ჭიათურა

სალამი შენდა „ტარტაროზ“,
მისმინე, შენი ჭირიმე,
შეიგენ ჩემი წუხილი,
გაიგე რისთვის ვსტირიმე.
სატარტაროზო მასალებს
მოვკიდე რა კი ხელია,
უკან დახევა და შიში,
მე ვფიქრობ აწი ძნელია.
მე მინდა რიგზე ავაწყო,
მოგიყვე ყველაფერია
და ხალხის ოროგულთ უშიშრად,
ზურგს ათათინო მტვერია!
ზოგიერთების სახელი
მინდა ნიშნობლივ ალვბექდო
გთხოვ მომეხმარო და ესე
მასალა მალე დაბექდო.
რათა გავჭიდოთ ჩვენ რკინა,
სანამ ჯერ იგი ცხელია,
იქნება დროზე გავწმინდოთ,
ეს ჩვენი კუთხე ჭრელია!
ჩვენი მაზრისა ქალაქი,
რომ არის ზესტაფონია,
თქვენც კარგათ მოგეხსენებათ
ესე ამბავი, მგონია.
ჰო და ამ ქალაქს ნიმუშათ
ჰყავს ერთი ინჟინერია,
შუბლზე: „კაკარდა“, „კანტი“ კი
უფრო მოლურჯო ფერია!
კაიხანია მოგვესმის
ამ ინჟენერის ქებანი,
ჭიათურისა ალმასკომს—
აღუთქვა დახმარებანი!
წყალის გასინჯვა დასჭირდა.
ძმაო, არგვეთის თემსაო,
შეპირდა: „მომიცადევით,
ნამდვილათ მოვალ დღესა“-ო.
წავიდა იროდიოხი,
ეს თავმჯდომარე ჩვენია,
აჩხერის სადგურს უცადა:
სამი ღამე და დღენია!
მობრძანდა ჭიათურაში
ეს ჩვენი „კაკარდოსანი“,
კანტებში გამოჭიმული,
რაღაც უცხო რამ ფრთოსანი!
კომხოზის გამგეს წარუდგა,
მოყვა „რეჩები“ გრძელია:
„ჩორტ იმო ბერი თქვენ გზაზედ,
მოგზაურობა ძნელია!
სულ დავიმტვერი —დავიმსხვერ,
არ მძინებია წვეთია,
საჩხერეს წასვლა არ ძალმიძს,
თავშიც რომ მირტყა კეტია!
უნდა დავბრუნდე ზესტაფონს,
გამოვიძინო რუჯულზედა,
თუ გნებავთ მერე ვიფიქროთ,
არგვეთის სამსახურზედა“.
სთქვა და გაქუსლა-წავიდა,
გაბრუნდა ზესტაფონშია,
მას თავმჯდომარე ჩვენი-კი
უცდიდა საჩხერეშია!
წავიდა დაამძინებლათ
ბიუროკრატი ჩვენთა,
მის ცდაზე [illegible],
დაადგა შავი დღენია!
იმ ინჟენრისა შემყურე,
გაცივდა. ავად გაგვიხდა,
არგვეთის საქმემ ხომ ფუჭად
ჩაგვიარა და წაგვიხდა!
ნეტავ სად ნახა მაზრამა
ეს გვამი კეთილშობილი,
დღესაცა ხვრინავს, მგონია,
სალათას ძილით მპყრობილი!
არგვეთი, ხალხი, საქმენი,
მისთვის ზედმეტი ბარგია,
ტარტაროზ“, შენი მათრახი
მას მოუხდება, კარგია.
ამოსცხე, ამოუჭირე,
ზურგზე ააძრე ქონია:
ტყუილი, ხალხის აგდება,
მას ადვილი ნუ ჰგონია!

ია.

ამაღლება
(გურია)

კულტსექციის თავმჯდომარეს

კულტსექციის თავმჯდომარევ
სულ ზედმეტი ბარგი ხარ,
არც მექათმეთ, არც მეღორეთ
არცერთში არ გვარგიხარ.
აბა, კულტურულ საქმეში
ფაქიზოის ბატი ხარ, *)
ერთი კულტწრეც ვერ მოაწყვე
და უსაქმოთ დადიხარ.
კედლგაზეთი, რომ ჩაყრუვდა
მის დღეშიც არ ჩადიხარ,
შენ ვერ შველი, სხვას არ ამცნობ
აქაც წუნარი კაცი ხარ...

შვიდწლედის მასწავლებლებს

„ძვირფასო“ მასწავლებლებო
თქვენზეც მინდა რამე ვსთქვა,
რადგან ხშირათ ნერვებს მიშლის
თქვენი სიბრძნით სავსე ჭკუა.
ძირში გახმეს ჩემი ენა
ჩემი სიტყვა ტყვილი თუა.
ზოგს ვირს არქმევთ, ზოგს კი კამეჩს
ზოგს თხა ჰქვიათ, ზოგს კი ღორი,
ამით, მოწაფეებს ლუპავთ
უნდა გითხრათ პირში სწორი.
მაგრე აღზრდილ მოწაფეებს
ბატიც არ ენდობათ მგონი,
გონება სულ ეყვარებათ
ისე როგორც კატას ქონი...

ა. ოროკელი.

*) ფაქიზოის ბატი, ყველასათვის ცნობილია ჩვენს თემში, ვინაიდან სულ სამკითხველოში ბინადრობს.

ბაქი-ბუქი

(ანუ ქალაქიდან დაბრუნებულის საინფორმაციო მოხსენება მეზობელ გლეხებს).

— იცით როგორ ვცხოვრობდი თბილისში?

— ყოველ დღე მიხა ცხაკაიას ვხედავდი....

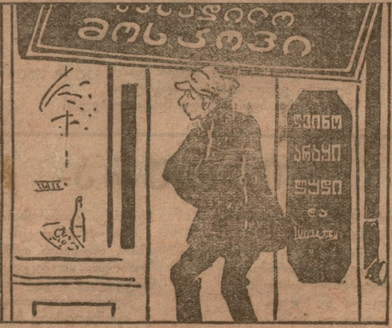

— ხშირად მოსკოვშიაც დავდიოდი...

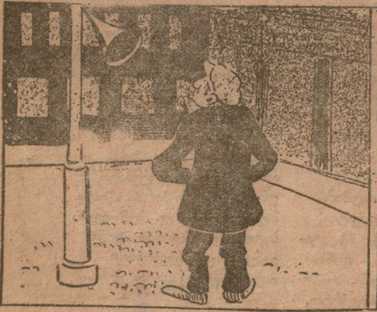

— თვითონ ფილიპე მახარაძე მიკეთებდა მოხსენებას.

— და საერთოდ, ხშირად ხელზე მატარებდენ.

პოლიგრაფტრესტის მე-5-ე სტამბა, კამოს ქ. № 68